

Spørsmål:

Korleis fungerer tilsynet med tannhelsa til prioriterte grupper B og C? Får dei som er på institusjon, og med lang reiseveg til næraste tannlegekontor, tilsyn der dei bur? Kor ofte?

"Akseptabel reiseveg" til næraste tannlegekontor er iflg fylkeskommunen sett til 1 time eller 5 mil. Kor mange / kva bygder har lengre reiseveg enn det?

Har det vore vurdert tiltak som kjøp hos private, dersom det er slike tilbod nærare? Vil det vere mogeleg å tilby uten å sette næraste offentlege tannlegekontor i fare? Er det kommunar som har tatt opp med den fylkestannhelse-tenesta å få til ei slik ordning?

Tilbyr ein betalande klientell tannbehandling på stader der ein er redd for at kontoret står i fare for å redusere drifta? Og kva gjer ein for å gjere folk merksame på tilbodet? Har den offentlege tannhelsetenesta mange betalande kundar?

Svar på spørsmål:

Tilsyn med pasientar i gruppe B og C

Pasientar i tannhelsegruppe B og C har rett til nødvendig tannhelsehjelp i det fylket der dei bur eller midlertidig oppheld seg. Fylkeskommunen har plikt til å gi pasientane eit regelmessig og oppsøkande tilbod i den offentlege tannhelsetenesta. Tannhelsetenesta og kommunen har gjennom samarbeidsavtalar og årlege møter utarbeida rutinar som skal sikre at tannhelsetenesta får informasjon frå kommunen om kven av pasientane som fell inn under tannhelsegruppe B og C som ønsker eit tilbod frå den offentlege tannhelsetenesta. Desse personane vil få eit tilrettelagt tilbod i den offentlege tannhelsetenesta basert på kva pasienten har behov for og er i stand til å ta i mot.

Den som undersøker pasienten skal ha kompetanse til å gjennomføre undersøkinga på ein god og forsvarleg måte (helsepersonellova). Stadig fleire av pasientane som er på institusjon har egne tenner framfor protesar, som var vanlegare før. Å ha gode tilhøve til å sikre forsvarleg diagnostikk og tannbehandling er grunnlaget for å kunne utføre tannhelsetenester av god nok kvalitet og nå målet om at pasienten skal ha ei akseptabel oral helse. Det blir difor lagt opp til at alle pasientar som er i stand til det får undersøking og behandling på tannklinikken.

Pasientar som ikkje er i stand til å ta i mot behandling på tannklinikken, vil få oppfølging og behandling der pasienten bur. Det blir i dialog med pasienten og den tenesta som fylgjer opp pasienten vurdert kva som er mest tenleg for pasienten. Forholdet mellom belastninga og nytten tannbehandlinga fører til må alltid vegast opp i mot kvarandre. Behandlinga som er mogleg å tilby der pasienten bur vil vere avgrensa, då tannbehandling i stor grad krev avansert utstyr.

Intervall mellom munn- og tannhelseundersøkingar

Ved undersøking av ein pasient vert det i tillegg til den kliniske undersøkinga av tenner, munn og kjeve gjerne teke røntgenbilete. På bakgrunn av ulike risikofaktorar vert det gjort ei individuell vurdering som grunnlag for kor ofte pasienten bør få munn- og tannhelseundersøkingar. Det vert også lagt ein plan for førebyggjande tiltak.

Helseutfordringar, sjukdom, funksjonshemmingar, oral status, tidlegare oral sjukdomshistorikk, reinhald av munn og tenner, kosthald og medisinerbruk er dømer på nokre av risikofaktorane som spelar inn i vurderinga om kor ofte pasienten får oppfølging frå tannhelsetenesta. Det er soleis ikkje mogleg å sei på generelt grunnlag kor ofte pasientar i tannhelsegruppe B og C får tilsyn frå tannhelsetenesta. Dette er heterogene pasientgrupper som kan ha svært varierande behov.

Bygder med meir enn 1 time eller 5 mil til nærmaste offentlege tannklinik

For ei full utgreiing på kor mange bygder i Vestland som har meir enn 1 time eller 5 min til nærmaste tannklinik har tannhelsetenesta behov for meir tid enn ei veke svarfrist.

Tannhelsetenesta i Sogn og Fjordane har frå tidlegare ein oversikt som viser alle grender som har over 20 minutt reisetid til nærmaste offentlege tannklinik, så denne er vedlagt under.

Tannklinikk	Skule/grend	Reiseavstand	
Førde	Frøysand	44 min, 39 km	
	Holsen	22 min, 20 km	
	Vevring	25 min, 23 km	
	Vassenden	22 min, 20 km	
	Naustdal	(12 min, 12 km)	
	Dalen skule	27 min, 24 km	
	Karstad skule	21 min, 17 km	
	Sande	23 min, 22 km	
	Viksdalen	43 min, 40 km	
	Gjelsvik skule	35 min, 32 km	
Florø	Svelgen	55 min, 57 km	
	Stavang	45 min, 45 km	
	Solheim skule, Norddalsfjord	28 min, 26 km	
	Steinhovden skule	40 min, 38 km	
	Eikefjord	24 min, 25 km	
Måløy	Bryggja	20 min, 20 km	
	Selje	47 min, 45 km	
	Stadlandet	63 min, 61,5 km	
	Kalvåg	27 min, 26 km + ferje 35 min= 62 min	
	Hauge, Bremanger	13 min, 12 km + ferje 35 min= 48 min	
	Rugsund	16 min, 18 km + ferje 35 min=51 min	
Dale	Hyllestad	43 min, 41 km	
	Askvoll	22 min, 21 km	
	Guddal	33 min, 30 km	
	Hellevik i Fjaler	30 min, 25 km	
	Holmedal	(14 min, 14 km)	
	Stongfjorden	39 min, 36 km	
	Atløy	57 min, 28 km + ferje	
	Bulandet	1t 55min, 54 km + ferje	20 min lenger enn i dag
Eivindvik	Dalsøyra	27 min, 24 km	
	Brekke	47 min, 40 km	
	Byrknes skule	63 min, 55 km	Som i dag
Høyanger	Vadheim	25 min, 25 km	
	Bjordal	1 t 55 min, 46 km + ferje	Som i dag
	Sagatun	41 min, 44 km	
	Nesse	(18 min, 18 km)	
	Sygna vgs.	40 min, 44 km	
	Lavik	46 min, 49 km	
	Fjordtun	59 min, 64 km	
	Fjordtun	59 min, 28 km + ferje	Høyanger
	Fresvik	36 min, 35 km	
	Feios	23 min, 19 km	
	Valsvik	24 min, 19 km	
	Leikanger	22 min, 21 km	
Sogndal	Fjærland	33 min, 37 km	
Lærdal	Borgund	21 min, 22 km	
Sandane	Skei	39 min, 39 km	
	Hyen	37 min, 32 km	
Eid	Davik	56 min, 29 km + ferje	
Stryn	Hornindal	26 min, 28 km	
	Oldedalen	41 min, 35 km	
	Rand	33 min, 29 km	
	Vikane, Innvik	19 min, 16 km	

Kjøp av private tenester

Det har ikkje vore vurdert å kjøpa ordinære tannhelsetenester hos private for prioriterte pasientar, då fylkeskommunen i så stor grad har eige tilbod innanfor akseptabel reiseavstand.

Spesialisttannhelsetenester til prioriterte grupper vert i større grad kjøpt hos private i distriktsonråda, då reiseveg til offentleg spesialist kan vere uakseptabel lang og det ikkje alltid finst tilstrekkeleg spesialistkapasitet i eigen organisasjon. Fylkesrådmannen vurderer det slik at det ikkje er ønskeleg å kjøpe ordinære tannhelsetenester hos private, då det vil gå ut over ressursane og drifta til den lokale tannklinikken.

Tilbod til betalande klientell i den offentlege tannhelsetenesta

Fylkeskommunen skal sørge for at tannhelsetenester, inkludert spesialisttenester, i rimeleg grad er tilgjengeleg for alle som bur eller mellombels oppheld seg i fylket. Der det ikkje finst eit tilbod frå private til vaksne betalande pasientar så har fylkeskommunen ansvar for å tilby akuttbehandling (mot betaling) til pasientane som ikkje har anna tilbod tilgjengeleg. Alle dei offentlege tannklinikane som har ledig kapasitet fyller opp resterande kapasitet med å tilby tenester til vaksne betalande pasientar. Pasienttilgang er sjeldan eit problem. Fylkeskommunen informerer om sine tenester på nettsidene side, via chatbot og på venteromsskjermer. På offentlege tannklinikkar som har hatt stabil bemanning over fleire år, og som har ledig kapasitet, så kan gruppa av vaksne betalande pasientar vere større. På grunn av koronasituasjonen og kapasitetsutfordringar så har det det siste året vore mogleg å ta inn færre vaksne betalande enn normalt.